

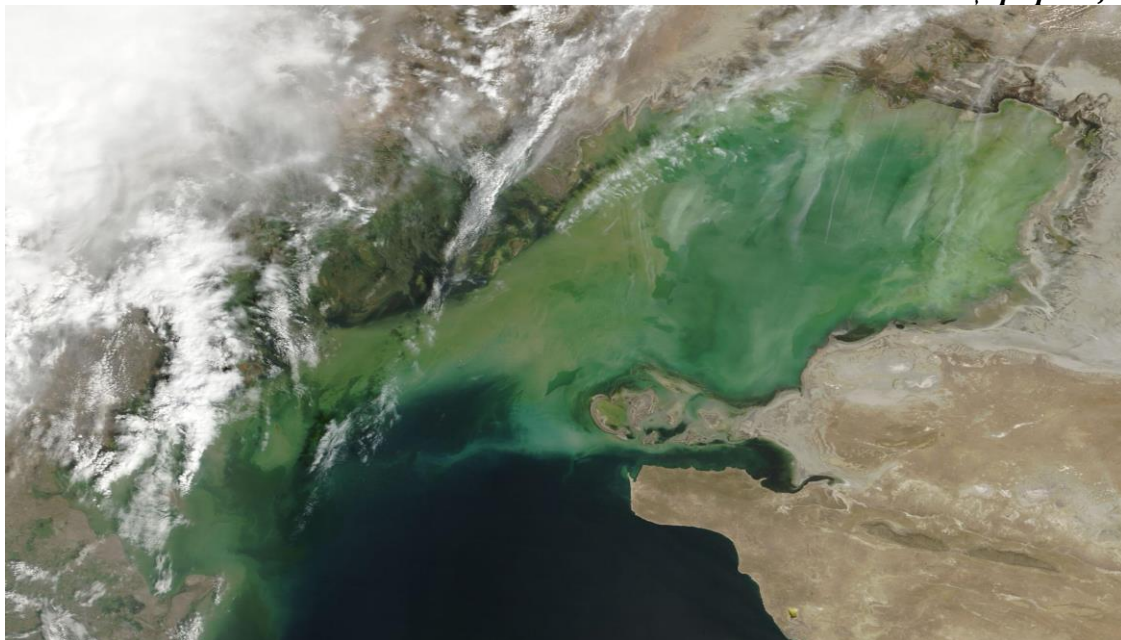

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«КАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ № 36 БЮЛЛЕТЕНІ

2025 ж. 05 қыркүйек, жұма

1-сурет. 2025 ж. 03 қыркүйектегі ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

**2025 Ж. 04 – 09 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ
БОЛЖАМЫ**

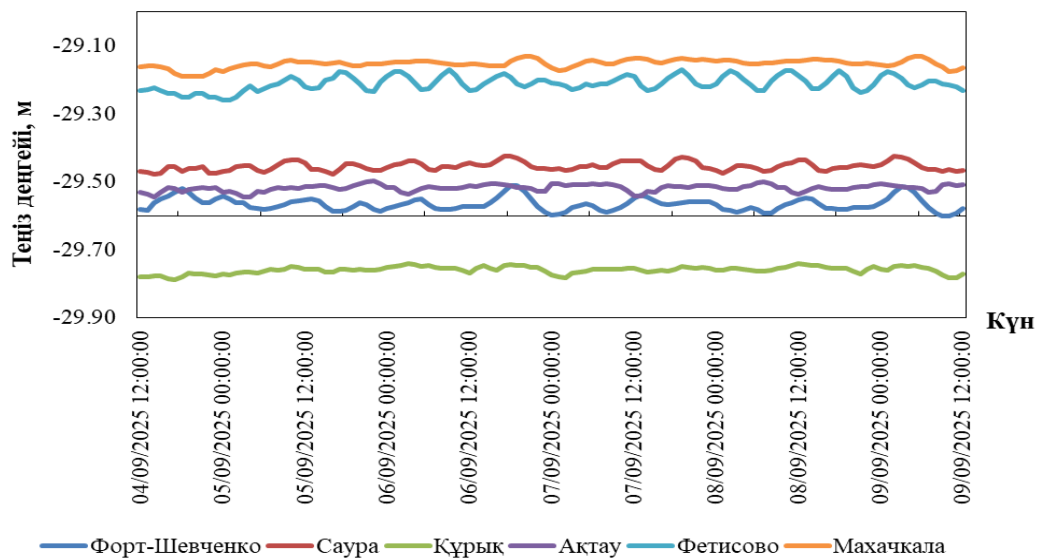
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

04 – 09 қыркүйек аралығында теңіз деңгейінің минус 29,44 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,13 м-ден минус 29,79 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Құрық, Саура, Фетисово, Ақтау және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 14 см-ден аспайды.

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

2025 Ж. 04 – 09 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

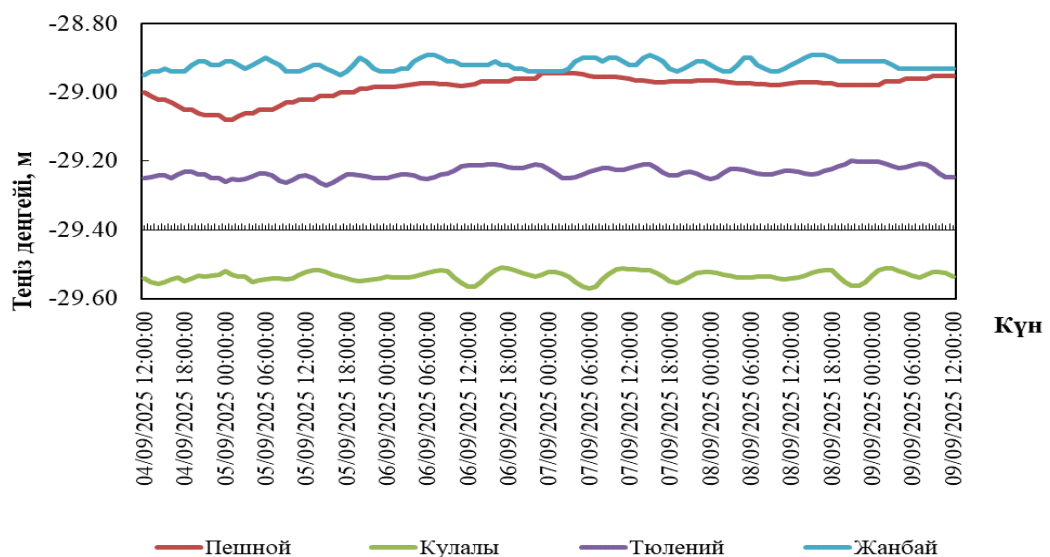
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,17 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,89 м-ден минус 29,57 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Құлалы, Тюлений, Пешной және Жанбай аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды**.

3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-151 (-29,51)	06/09/2025 18:00:00	-160 (-29,60)	09/09/2025 09:00:00	-157 (-29,57)
Саура	-142 (-29,42)	06/09/2025 17:00:00	-148 (-29,48)	05/09/2025 16:00:00	-145 (-29,45)
Құрық	-174 (-29,74)	06/09/2025 03:00:00	-179 (-29,79)	04/09/2025 17:00:00	-176 (-29,76)
Ақтау	-150 (-29,50)	05/09/2025 22:00:00	-154 (-29,54)	05/09/2025 03:00:00	-152 (-29,52)
Фетисово	-117 (-29,17)	06/09/2025 09:00:00	-126 (-29,26)	05/09/2025 00:00:00	-121 (-29,21)
Махачкала	-113 (-29,13)	06/09/2025 20:00:00	-119 (-29,19)	04/09/2025 18:00:00	-115 (-29,15)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-95 (-28,95)	06/09/2025 23:00:00	-108 (-29,08)	05/09/2025 00:00:00	-99 (-28,99)
Кулалы	-151 (-29,51)	06/09/2025 17:00:00	-157 (-29,57)	07/09/2025 06:00:00	-153 (-29,53)
Тюлений	-120 (-29,20)	08/09/2025 21:00:00	-127 (-29,27)	05/09/2025 15:00:00	-123 (-29,23)
Жанбай	-89 (-28,89)	06/09/2025 06:00:00	-95 (-28,95)	04/09/2025 12:00:00	-92 (-28,92)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2025 Ж. 28 ТАМЫЗ – 03 ҚЫРКҮЙЕК АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 29,30 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 29,03 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,56 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,34 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,89м-ге, ең төменгі мәні минус 29,60 м-ге сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мені үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikh@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
